



Vår saksbehandler
Eli Grete Nisja

Referanse
ELNI/2009/66-20/040

Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
Kommunestyret	09/14	22.04.2009

Pilegrimsmotivet som nasjonal satsing - høringsuttalelse.

Saksdokumenter:

1. Høring - pilegrimsmotivet som nasjonal satsing. Brev av 12.02.09 fra Kultur- og kirkedepartementet.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Utredningen; På livets vei. Pilegrimsmotivet - et nasjonalt utviklingsprosjekt. En utredning for Kultur- og kirkedepartementet. 191 s.

http://www.regjeringen.no/upload/KKD/Kirke/Pilegrim/Pilegrimsrapport_Uddu_11feb2009.pdf

Link for saksoversikt for høringen:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2009/horing---pilegrimsmotivet-som-nasjonal-s.html?id=546186>

Saksopplysninger

Statsråd Trond Giske tok i januar 2008 initiativ til å etablere et prosjekt for nasjonal pilegrimssatsing med utgangspunkt i Nidarosdomen som pilegrimsmål. Prosjektet var et samarbeid mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune, og ble slutført 31.12.2008.

Leder for prosjektet var Per Kvistad Uddu som ble tilsatt av Kultur- og kirkedepartementet i et årsengasjement, og han har levert utredningen "På livets vei".

Målet for prosjektet var å utarbeide et forslag til en strategisk plattform for fornyelse og utvikling av pilegrimstradisjonen, med nasjonal og internasjonal fokus. Prosjektet tok utgangspunkt i Nidarosdomen som pilegrimsmål og med en forankring i Olavsarven.

I løpet av prosjektperioden har det ved flere anledninger vært kontakt mellom Oppdal kommune og prosjektleder:

6.mai 2008 ble det avholdt et orienteringsmøte mellom prosjektet, komiteen for "Pilegrimsdager på Dovrefjell", Pilegrimsutvalget i Oppdal, ordfører, varaordfører og administrasjon i Oppdal kommune.

9.mai deltok Oppdal kommune på pilegrimskonferansen i Trondheim.

17. juli deltok varaordfører og fagansvarlig miljø fra administrasjonen på pilegrimsvandringen i forbindelse med "Pilegrimsdager på Dovrefjell".

Etter oppfordring fra prosjektleder ble det også gitt et innspill fra Oppdal kommune til prosjektet, og flere punkter er gjengitt i utredningen (kap. 10.2).

I 2006 ble "Pilotprosjekt Pilegrimsleden" ett av 11 prosjektet i Riksantikvarens Verdiskapningsprogram som varer ut 2010. Dette prosjektet har gitt arbeidet med pilegrimsleden økt fokus og satsing, og utredningen "På livets vei" henviser også til prosjektet.

Departementet inviterer høringsinstansene på fritt grunnlag om å kommentere alle deler av utredningen, og ber særlig om svar på:

- om den beskrivelsen som er gitt av utfordringene på dette feltet er dekkende,
- om høringsinstansene kan gi sin tilslutning til de målene som er identifisert, og
- om strategien og tiltakene er hensiktsmessige.

Oppdal kommune har underrettet Pilegrimsutvalget i Oppdal om utredningen slik at de kan gi en egen høringsuttalelse dersom de ønsker det.

Høringsfristen er satt til 15. april 2009. Oppdal kommune har avklart med departementet at utredningen blir behandlet i kommunestyret den 22. april, og at kommunens høringsuttalelse kommer like i etterkant av fristens utløp.

Vurdering

Utredningen gir en historisk oversikt over både nasjonale og internasjonale pilegrimstradisjoner. Videre gis det forslag til tiltak for å gi pilegrimsleden med tilhørende tilrettelegginger og aktiviteter et nødvendig løft som kan gi ringvirkninger også i lokalsamfunnene som "huser" pilegrimsleden, og det er særlig dette kapitlet Oppdal kommune gir en nærmere uttalelse til.

Siden pilegrimsleden ble revitalisert i 1997 har Oppdal kommune hatt ansvaret for driften av leden. Det er en helt klar utfordring å holde den 70 km lange pilegrimsleden på en tilfredsstillende standard mht merking, skilting og rydding før vandringene begynner om sommerne. Også overnattingstilbudet knyttet til pilegrimsleden er en utfordring.

Utfordringene har stort sett vært knyttet til manglende økonomiske støtteordninger, og det er derfor positivt at det nå foreslås økonomiske tilskuddsordninger som kan være med på å bygge opp en infrastruktur som sikrer lik standard og forutsigbarhet for driften av pilegrimsleden. Dette vil være av gjensidig nytte for både pilegrimsvandrerne og tilretteleggerne.

Det er viktig at det overordnende ansvaret for en helhetlig utvikling av pilegrimsleden legges til et "organ", og det er da naturlig at det legges til det foreslåtte nasjonale pilegrimssentret i Trondheim. Pilotprosjektet Pilegrimsleden har samlet og revitalisert arbeidet med pilegrimsleden, og det er naturlig at prosjektet videreutvikles til en permanent virksomhet.

Det er positivt at det foreslås en utvikling av et regionalt pilegrimssenter på Hjerkin, og da i tilknytning til Norsk Villreinsenter Nord. Hjerkin, Eysteinkirke og pilegrimer hører sammen her på Dovrefjell!

Videre er det også positivt at det foreslås tilskuddsordninger for arrangementer tilknyttet pilegrimsvirksomheten som "Pilegrimsdager på Dovrefjell" er. Her har Dovre kommune med sin komité gjort en god jobb gjennom mange år, og i 2008 kom også Oppdal med pilegrimsutvalget sterkt inn i dette arrangementet. Oppdal kommune er positiv til at dette samarbeidet skal videreutvikles, og det ble for 2009 bevilget kr. 10.000 til arrangementet.

I forbindelse med rydding og drift av pilegrimsleden er det naturlig at berørte grunneiere gis muligheter til gjennomføre dette arbeidet før det eventuelt "settes bort" til andre f eks grunneierlag, utmarkslag, andre frivillige lag og foreninger, og ildsjeler.

I utredningen påpekes det at arbeidet med merking og skilting av pilegrimsleden er svært viktig. Dette arbeidet skal gjennomføres etter en gitt standard - egen håndbok for merking av pilegrimsleden, og kan i en del tilfeller også være krevende arbeid. Statens naturoppsyn (SNO) utfører tilsvarende arbeid - skilting, merking og oppsetting av info-tavler i naturvernområder, og har den kompetansen og det utstyret som er nødvendig for å utføre denne type arbeid. Det er derfor naturlig for Oppdal kommune å foreslå at SNO også kan være en aktør i akkurat dette feltarbeidet. Det er viktig at kan opprettes stabile og forutsigbare ordninger som kan vare gjennom flere år.

For å få styrket den lokal forankringen og utviklingen av pilegrimsleden er det et godt forslag til tiltaket å opprette lokale pilegrimsutvalg med aktører fra reiseliv, kirke, grunneiere, frivillige lag og foreninger, og kommunen. Dersom man skal få til en videreutvikling av pilegrimsleden må det tverretatlige arbeidet på lokalplanet styrkes.

Rådmannens tilråding

Saksdokumenter forelå som nevnt i saksinnledningen.

Kommunestyret gjør slikt vedtak:

Oppdal kommune ser positivt på at det nå blir en nasjonal satsing på pilegrimsleden og aktiviteter knyttet til leden, og slutter seg til de anbefalinger som gitt i utredningen "På livets vei" med følgende kommentarer:

- Det er viktig for å få en lik standard og forutsigbarhet i drift og tilrettelegging av pilegrimsleden, og at det etableres økonomisk tilskuddsordninger knyttet pilegrimsleden, overnattingssteder og til arrangementer tilknyttet pilegrimsvirksomheten, som f.eks. "Pilegrimsdager på Dovrefjell".
- Det er naturlig at det nasjonale pilegrimssentret legges til Trondheim, og at det utvikles et regionalt pilegrimssenter på Hjerkind i tilknytning til Norsk Villreinsenter Nord.
- Det overordnende ansvaret for en helhetlig utvikling av pilegrimsleden legges til det nasjonale pilegrimssenteret, og at Pilotprosjektet Pilegrimsleden videreutvikles til en permanent virksomhet som kan ivareta deler av denne funksjonen.
- Det er viktig at arbeidet med merking og skilting utføres i tråd med håndboken for pilegrimsleden, og forslår at Statens Naturoppsyn også kan være en aktør i dette feltarbeidet.
- Det er viktig å få styrket den lokale forankringen og utviklingen av pilegrimsleden gjennom at det etableres lokale pilegrimsutvalg med aktører fra reiseliv, kirke, grunneiere, frivillige lag og foreninger, og kommune.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 22.04.2009

Behandling

Morten Olsen tiltrådte i Heidi Pawlik Carlsons fravær.

Vedtak

Rådmannens tilråding ble enst. vedtatt.

Vedtaket blir som følger:

Oppdal kommune ser positivt på at det nå blir en nasjonal satsing på pilegrimsleden og aktiviteter knyttet til leden, og slutter seg til de anbefalinger som gitt i utredningen "På livets vei" med følgende kommentarer:

- Det er viktig for å få en lik standard og forutsigbarhet i drift og tilrettelegging av pilegrimsleden, og at det etableres økonomisk tilskuddsordninger knyttet pilegrimsleden, overnattingssteder og til arrangementer tilknyttet pilegrimsvirksomheten, som f.eks. "Pilegrimsdager på Dovrefjell".
- Det er naturlig at det nasjonale pilegrimssentret legges til Trondheim, og at det utvikles et regionalt pilegrimssenter på Hjerkin i tilknytning til Norsk Villreinsenter Nord.
- Det overordnende ansvaret for en helhetlig utvikling av pilegrimsleden legges til det nasjonale pilegrimssenteret, og at Pilotprosjektet Pilegrimsleden videreutvikles til en permanent virksomhet som kan ivareta deler av denne funksjonen.
- Det er viktig at arbeidet med merking og skilting utføres i tråd med håndboken for pilegrimsleden, og forslår at Statens Naturoppsyn også kan være en aktør i dette feltarbeidet.
- Det er viktig å få styrket den lokale forankringen og utviklingen av pilegrimsleden gjennom at det etableres lokale pilegrimsutvalg med aktører fra reiseliv, kirke, grunneiere, frivillige lag og foreninger, og kommune.